

Praktijkgericht onderzoek Format bestuursverslag

Vastgesteld in de Algemene Vergadering van 14 oktober 2022,
bekrachtigd op 13 oktober 2023

Vereniging Hogescholen

Aanleiding format

Op 14 juli 2022 is door het ministerie van OCW, Vereniging Hogescholen (VH) en Universiteiten van Nederland (UNL) [het bestuursakkoord](#) getekend dat bekrachtigt dat er significant geïnvesteerd wordt in praktijkgericht onderzoek van hogescholen. Deze extra investering wordt door het kabinet gedaan mede op basis van het in 2019 geformuleerde [toekomstbeeld](#) dat OCW samen met Regieorgaan SIA en de Vereniging Hogescholen (VH) heeft geformuleerd over de doorontwikkeling van praktijkgericht onderzoek. Vanaf 2022 komen deze extra middelen voor praktijkgericht onderzoek beschikbaar. In het bestuursakkoord is afgesproken dat de middelen besteed kunnen worden aan drie bestedingsdoelen die nauw aansluiten op de ambities uit [de strategische onderzoeksagenda 2022 - 2025](#) van de VH:

- integratie van praktijkgericht onderzoek in het kennisecosysteem;
- kwantitatieve verduurzaming van praktijkgericht onderzoek;
- kwalitatieve verduurzaming van praktijkgericht onderzoek.

Daarnaast is afgesproken dat hogescholen beter gaan monitoren hoe deze doelen zich ontwikkelen. Om dat op een gestructureerde manier te doen is afgesproken is dat de instellingen verantwoording afleggen over de middelen voor onderzoek via het bestuursverslag. De informatie over onderzoek in de bestuursverslagen van de hogescholen dient als input voor de jaarlijkse monitor die door de VH wordt opgezet. Het doel van deze rapportage is de monitoring van de doorontwikkeling van praktijkgericht onderzoek. Omdat het voor de instellingen niet mogelijk is om de resultaten van de extra middelen te scheiden van de reeds bestaande eerste geldstroom, is gekozen voor het monitoren van alle onderzoeksmiddelen, en niet alleen de extra middelen uit het bestuursakkoord.

Deze werkwijze vervangt de uitvraag die hiervoor jaarlijks apart werd gedaan door de secretaris van de CEKO in het eerste kwartaal van het jaar (monitor praktijkgericht onderzoek). Door het opstellen van een format en het opnemen van de informatie in het bestuursverslag neemt de vergelijkbaarheid van de informatie tussen instellingen toe en hoeft er niet meer op twee momenten gerapporteerd te worden over het praktijkgericht onderzoek. Daarnaast probeert dit format een compleet beeld te geven, waardoor er ook minder extra uitvragen gedurende het jaar hoeven te worden gedaan. Dit format moet worden gehanteerd vanaf het bestuursverslag van 2022. Dit format bestaat uit basis- en keuze-indicatoren. De basisindicatoren zijn verplicht en de keuze-indicatoren kunnen gekozen worden al naar gelang de relevantie per instelling. We vragen u wel om zo compleet mogelijk te zijn bij de keuze-indicatoren. De gegevens en opbouw van dit format moeten gebruikt worden in het bestuursverslag en mag uitgebreid worden en worden omgezet naar eigen lay-out. We vragen u wel om de onderstaande volgorde aan te houden. In het kader van de vergelijkbaarheid en het bouwen van een compleet beeld van het praktijkgericht onderzoek binnen de hogescholen is het belangrijk niet af te wijken van de definities die gegeven zijn.

Dit format is ontwikkeld door de VH in afstemming met OCW. Mochten er nog vragen of onduidelijkheden over dit format en bijbehorende indicatoren zijn, dan kunt u contact opnemen met Leen Fokker (fokker@vh.nl).

Inhoud

Huidige situatie praktijkgericht onderzoek	4
11 Strategie en visie	4
12 Onderzoek en thema's	4
13 Inkomsten	5
Ontwikkeling langs de bestedingsdoelen	6
21 Integratie in het kennisecosysteem	6
211 Basis-indicatoren integratie in het kennis-ecosysteem	6
212 Keuze-indicatoren integratie in het kennisecosysteem	7
213 Overige ontwikkelingen integratie kennisecosysteem	7
22 Kwantitatieve verduurzaming en uitbreiding	8
221 Basisindicatoren kwantitatieve verduurzaming	8
222 Overige ontwikkelingen kwantitatieve verduurzaming en uitbreiding	9
23 Kwalitatieve verduurzaming en uitbreiding	9
231 Basisindicatoren kwalitatieve verduurzaming	9
232 Keuze-indicatoren kwalitatieve verduurzaming	9
233 Overige ontwikkelingen kwalitatieve verduurzaming	10
Bijlagen	11

Huidige situatie

praktijkgericht onderzoek

In dit hoofdstuk vragen we om een reflectie op de stand van zaken van het praktijkgericht onderzoek. Dit hoofdstuk bestaat volledig uit verplichte basis-indicatoren.

1.1 Strategie en visie

Praktijkgericht onderzoek vervult binnen een hogeschool verschillende functies.

- Geef kort aan wat de strategie en visie op het praktijkgericht onderzoek binnen uw instelling is van het afgelopen jaar.
- Reflecteer hierna op de uitvoering van bovengenoemde strategie in het afgelopen jaar.

1.2 Onderzoek en thema's

- Geef in onderstaande tabel aan of en met welke organisatorische eenheden (bijv. lectoraat of Centre of Expertise) uw hogeschool structureel bijdraagt aan kennisontwikkeling op een onderzoeksthema uit de [strategische onderzoeksagenda](#).

Thema	Draagt uw hogeschool bij aan dit thema? Zo ja op welke manier?
Gezondheid en Welzijn	
Onderwijs- en talentontwikkeling	
Veerkrachtige samenleving: in de wijk stad en regio	
Sleuteltechnologieën en duurzame materialen	
Gebouwde omgeving duurzaam en leefbaar	
Duurzaam transport en intelligentie logistiek	
Duurzame landbouw water en voedselvoorziening	
Energietransitie en duurzaamheid	
Kunst en de creatieve industrie	
Ondernemen verantwoord en vernieuwend	
Veiligheid	
Toerisme en gastvrijheid	
Anders namelijk	

b. Geef een overzicht van de lectoraten van uw instelling in het jaar van het betreffende bestuursverslag. Als dit overzicht online staat kunt u ook naar de online bron verwijzen.

Lectoraat ¹	Naam/namen lector/lectoren	Korte omschrijving lectoraat

1.3 Inkomsten

Geef de gerealiseerde inkomsten voor onderzoek aan.

Aard van de gerealiseerde inkomsten voor onderzoek van dit jaar		Gerealiseerde inkomsten in K€ in jaar van het betreffende bestuursverslag
1	Inkomsten onderzoek 1 ^e geldstroom*	
2	Inkomsten 2 ^e geldstroom*	
3	Inkomsten 3 ^e geldstroom*	
4	Overige middelen voor onderzoek die niet vallen onder voornoemde categorieën	
	Totaal budget voor praktijkgericht onderzoek	

*Zie bijlage 2 voor de definities van de verschillende geldstromen.

¹ Voeg meer rijen toe indien gewenst

Ontwikkeling langs de bestedingsdoelen

De VH en het ministerie van OCW zijn tot drie bestedingsdoelen gekomen² die samenhangen met de ambities uit de strategische onderzoeksagenda en de doelstellingen uit [de beleidsbrief](#) die de minister van OCW in juni 2022 naar de Tweede Kamer stuurde. Dit format is opgebouwd langs deze drie bestedingsdoelen:

- integratie van praktijkgericht onderzoek in het kennisecosysteem;
- kwantitatieve verduurzaming van praktijkgericht onderzoek;
- kwalitatieve verduurzaming van praktijkgericht onderzoek.

In bijlage 1 vindt u een toelichting op deze doelen. Deze bestedingsdoelen sluiten nauw aan op de vier ambities uit de strategische onderzoeksagenda 2022 - 2025 van de Vereniging Hogescholen, namelijk 1) versterken van de verbinding en samenwerking, 2) de zichtbaarheid en toegevoegde waarde van praktijkgericht onderzoek vergroten, 3) het uitbouwen van de kwaliteitscultuur en 4) het versterken van de onderzoekscultuur en structuur.

Per bestedingsdoel is er een aantal basisindicatoren genoemd welke verplicht zijn om in te vullen³ en een aantal keuze-indicatoren waaruit per instelling een selectie gemaakt kan worden omdat niet alle indicatoren voor elke instelling (even) relevant zijn. Wij willen u vragen om te proberen om zo volledig mogelijk te zijn en de genoemde definities van onderstaande indicatoren nauwkeurig te volgen.

2.1 Integratie in het kennisecosysteem

Het bestedingsdoel 'integratie in het kennisysteem' verwijst naar een aantal soorten activiteiten die kunnen worden ingezet om dit doel te bereiken, zoals het aangaan van samenwerkingsarrangementen, netwerk- en consortiumvorming en het ontplooiën van onderzoeksactiviteiten. Het gaat enerzijds over hoe er geïnvesteerd is in de verbinding en samenwerking met de maatschappij en anderzijds hoe er is geïnvesteerd in de zichtbaarheid en toegevoegde waarde van het onderzoek. Dit bestedingsdoel draagt bij aan de eerste twee ambities van de strategische agenda: het versterken van de verbinding en samenwerking van praktijkgericht onderzoek en het vergroten van de zichtbaarheid.

2.1.1 Basis-indicatoren integratie in het kennis-ecosysteem

A. Geef een overzicht van de Centres of Expertise⁴ waar uw instelling eventueel bij betrokken is.

Centre of Expertise⁵	Korte omschrijving Centre of Expertise

² De bestedingsdoelen zijn terug te vinden in het bestuursakkoord van juli 2022, op pagina 17.

³ De basisindicatoren werden voorheen uitgevraagd via de monitor praktijkgericht onderzoek. Deze uitvraag komt te vervallen.

⁴ Een hogeschool kan penvoerder of partner zijn in dit CoE. Een Centre of Expertise dient zich altijd te ontwikkelen volgens het [Verenigingskader Centre of Expertise](#).

⁵ Voeg meer rijen toe indien gewenst.

- B. **Invulling verbinding met de regio.** Geef aan hoe de samenwerking met de regio is vorm gegeven en hoe de samenwerking met de regio het afgelopen jaar is versterkt. Vul dit aan met drie aansprekende voorbeelden.

2.12 Keuze-indicatoren integratie in het kennisecosysteem

- Aantal lopende convenanten/ samenwerkingsovereenkomsten met derden.**
Hoeveel lopende convenanten/ samenwerkingsovereenkomsten heeft uw instelling met (kennis)partners – bijv. universiteiten, TO2, (KNAW/ NWO)instituten, RKI's en ROM's. Geef hierbij aan met welke (kennis)partners deze samenwerkingen zijn.
- Drie voorbeelden van succesvolle samenwerking met (kennis)partners.**
Beschrijf een aantal succesvolle samenwerkingsverbanden en geef aan waarom deze succesvol zijn.
- Overzicht van andere formele en duurzame samenwerkingsverbanden zoals (fieldlabs/ living labs) die voor de onderzoeksstrategie van uw instelling relevant zijn.**
- Aantal lectorale redes of onderzoekscongressen georganiseerd door uw instelling.** Geef aan welke voor onderzoek relevante grotere bijeenkomsten er het afgelopen jaar zijn geweest, die hebben bijgedragen aan de verbinding/ integratie van praktijkgericht onderzoek in het kennisecosysteem.
- Deelname⁶ aan onderstaande aanvragen:**

	Totaal aantal gehonoreerde aanvragen waarbij uw hogeschool betrokken is als hoofdaanvrager	Totaal aantal gehonoreerde aanvragen waarbij uw hogeschool betrokken is als mede-aanvrager
Missiegedreven innovatie- en topsectorenbeleid		
Nationale Wetenschaps Agenda		
GroEIFonds		
Europese onderzoeksprogramma's (o.a. Horizon, Interreg)		
Andere aanvragen met kennispartners...		

2.13 Overige ontwikkelingen integratie kennisecosysteem

Als u nog andere onderdelen in het bestuursverslag wil verwerken die passen bij het bestedingsdoel 'integratie in het kennisecosysteem', is er uiteraard ruimte om het format uit te breiden met onderdelen die voor de eigen instelling relevant zijn of waar u trots op bent.

⁶ Deelname aan aanvraag houdt in dat er actief wordt geparticipeerd in het onderzoeksproject en dat er daarvoor subsidie wordt ontvangen. Als er geen aanvragen zijn gedaan, vul dan N.V.T. in. Als er wel aanvragen zijn gedaan maar deze niet zijn gehonoreerd, vul dan 0 in.

2.2 Kwantitatieve verduurzaming en uitbreiding

Dit bestedingsdoel richt zich op de uitbreiding en verduurzaming van de onderzoeksgroepen. Dit bestedingsdoel draagt met name bij aan de vierde ambitie van de strategische agenda: het versterken van de onderzoekscultuur en -structuur.

2.2.1 Basisindicatoren kwantitatieve verduurzaming

Tabel personele inzet⁷

Categorie*	Totaal aantal (N)	Totaal aantal fte's gemiddeld op jaarsbasis
Lectoren		
Onderzoekers en docent-onderzoekers		
Aantal kandidaten professional doctorate (vanaf 2023)		
Promovendi		
Postdocs		
Onderzoeks-ondersteuning		
Totaal onderzoeks-personeel		
Aanstelling lectoren	Percentage lectoren met vaste aanstelling:	Percentage lectoren met tijdelijk contract:
Gemiddelde omvang aanstelling lector aan de hogeschool (in fte)		
Aantal lectoren met een (externe) <u>dubbelaanstelling</u> bij bedrijfsleven, universiteit of ander instituut ⁸		

*Zie bijlage 3 voor de definities van de categorieën.

⁷ Peildatum 31 december van het jaar.

⁸ Deze lectoren met dubbelaanstelling zijn dus onderdeel van de hierboven opgegeven totaal aantal lectoren.

2.2.2 Overige ontwikkelingen kwantitatieve verduurzaming en uitbreiding

Als u nog andere onderdelen in het bestuursverslag wil verwerken die passen bij het bestedingsdoel 'kwantitatieve verduurzaming en uitbreiding' is er uiteraard ruimte om het format uit te breiden met onderdelen die voor de eigen instelling relevant zijn of waar u trots op bent.

2.3 Kwalitatieve verduurzaming en uitbreiding

Voor het derde bestedingsdoel ligt de nadruk op de uitbreiding van de kwaliteit van praktijkgericht onderzoek. Dit bestedingsdoel richt zich op de derde en vierde ambities van de strategische agenda: het versterken van de kwaliteitscultuur en het versterken van de interne onderzoekscultuur/-structuur.

2.3.1 Basisindicatoren kwalitatieve verduurzaming

A. Kwaliteitszorg praktijkgericht onderzoek

Naam gevisiteerde onderzoekseenheid	Beoordeling op de 4 standaarden	Eindbeoordeling	Samenvatting belangrijkste aanbevelingen of andere opmerkingen waar relevant

B. Voorbeelden

Geef drie voorbeelden van relevante bijdragen van het afgelopen jaar aan de verbinding tussen het praktijkgericht onderzoek en de arbeidsmarkt en drie voorbeelden van succesvolle bijdragen van praktijkgericht onderzoek aan het onderwijs en geef aan waarom deze succesvol zijn.

C. Functiehuis

Zijn er dit jaar activiteiten gedaan voor de doorontwikkeling van het onderzoeksfunctiehuis en wat zijn dat voor activiteiten? Denk bijvoorbeeld aan activiteiten zoals: functie omschrijvingen aanscherpen, bieden van steun voor professionele ontwikkeling van een onderzoeker, meer functies of posities bieden op onderzoek, carrièreperspectieven bieden voor een onderzoeker binnen de instelling etc.

D. Diversiteit en inclusie binnen onderzoek

Welke activiteiten zijn dit jaar ondernomen voor het stimuleren van diversiteit en inclusie van het onderzoekspersoneel, denk bijvoorbeeld aan het opstellen van een Gender Equality Plan of het instellen van plan voor kansengelijkheid etc.

2.3.2 Keuze-indicatoren kwalitatieve verduurzaming

U kunt kiezen welke indicatoren voor uw instelling relevant zijn. Wij willen u wel vragen om te proberen om zo volledig mogelijk te zijn en de genoemde definities van onderstaande indicatoren nauw te volgen.

- a) **Professionaliseringsactiviteiten personeel.** Welke activiteiten zijn ondernomen om het onderzoekspersoneel te professionaliseren (zoals trainingen)?
- b) **Wat heeft uw instelling gedaan aan Open Science activiteiten,** zoals:
  - deelname aan Publinova, aandeel open access in de publicaties (of andere producten van onderzoek), aandeel datasets die volgens de FAIR principes toegankelijk zijn, ontwikkeling publicatiebeleid of andere vormen van open science?
- c) **Aanwezigheid onderzoeksinformatiesysteem.** Geef aan of uw instelling een onderzoeksinformatiesysteem heeft waarmee op een centrale plek en op een eenduidige manier onderzoeksinformatie wordt vastgelegd en beschikbaar gemaakt (ja/ nee).
- d) **Aanwezigheid datamanagementsystemen.** Geef aan of uw instelling een datamanagementsysteem heeft (ja/ nee).
- e) **Medezeggenschap onderzoek binnen de instelling en/of onderzoekers betrekken bij strategie en beleidsvorming.** Wat heeft uw instelling dit jaar gedaan om de medezeggenschap op het terrein van onderzoek binnen uw instelling te bevorderen? Of onderzoekers beter te betrekken bij beleidsvorming.

2.3.3 Overige ontwikkelingen kwalitatieve verduurzaming

Als u nog andere onderdelen in het bestuursverslag wil verwerken die passen bij het bestedingsdoel 'kwalitatieve versterking en verduurzaming' is er uiteraard ruimte om het format uit te breiden met onderdelen die voor de eigen instelling relevant zijn of waar u trots op bent.

Bijlagen

Bijlage 1 Bestedingsdoelen

A. Integratie in het kennisecosysteem

Onder dit bestedingsdoel kunnen de extra middelen *bijvoorbeeld* worden ingezet voor:

- Opzetten of onderhouden samenwerkingsarrangementen als Centres of Expertise, living labs en fieldlabs;
- netwerk- en consortiumvorming en verbinding en afstemming met andere partijen in het kennis- en innovatie-ecosysteem (onder andere bedrijfsleven, publieke instellingen, universiteiten en TO2);
- ontplooiën van onderzoeksactiviteiten, inclusief consortiumvorming en doorwerking etc.

B. Kwantitatieve verduurzaming en uitbreiding

Onder dit bestedingsdoel kunnen bijvoorbeeld de extra middelen *bijvoorbeeld* worden ingezet voor:

- loon voor onderzoekspersoneel;
- voor zover van toepassing de opleiding en begeleiding van het onderzoekspersoneel;
- overige kosten die noodzakelijk zijn voor het goed kunnen functioneren van een onderzoeker zoals materiële zaken, generieke overhead die nodig zijn voor het doen van onderzoek, verzekeringskosten en deelname aan bijeenkomsten etc.

C. Kwalitatieve verduurzaming en uitbreiding

Onder dit bestedingsdoel kunnen de extra middelen *bijvoorbeeld* worden ingezet voor:

- het ontwikkelen en uitvoeren van kwaliteitszorg praktijkgericht onderzoek (inclusief peer review en het ontwikkelen en uitvoeren van training voor hbo-personeel op alle aspecten rond onderzoek en verantwoorde onderzoeksbeoefening);
- het ontwikkelen en onderhouden van het functiehuis voor praktijkgericht onderzoek (met aandacht voor erkennen en waarderen en voor diversiteit en inclusie), bijvoorbeeld ontwikkeling Professional Doctorate;
- Open science activiteiten, zoals Publinova, opzetten van (data) infrastructuur voor het verantwoord doen van onderzoek (onder andere (zorgplicht) wetenschappelijke integriteit etc.

Bijlage 2 Toelichting op geldstromen

1^e geldstroom	Middelen voor onderzoek die in enig jaar besteed zijn vanuit de reguliere bekostiging (<i>lump sum</i> OCW). Afhankelijk van het door de hogeschool opgestelde onderzoeksbeleid kan het bedrag kan afwijken van het O&O deel in de lumpsum.
2^e geldstroom	Middelen voor onderzoek die in dit jaar door zelfstandige publieke organisaties (bv. NWO, Regieorgaan SIA, ZonMW) zijn uitgekeerd en zijn verworven in nationale/internationale competitie. Het betreft hier niet het gehele budget van een meerjarig onderzoeksproject maar de middelen die in dit jaar binnen het meerjarig project zijn uitgekeerd. In het geval de hogeschool penvoerder is van een consortium betreft het hier niet het gehele consortium-budget maar slechts het onderdeel van het budget waarvoor de hogeschool uitvoeringsverantwoordelijkheid heeft. Het betreft hier zowel nationaal als internationaal toegekende middelen.
3^e geldstroom	<p>Middelen voor onderzoek die in dit jaar zijn uitgekeerd op basis van een contract met een opdrachtgever voor het uitvoeren van praktijkgericht onderzoek. Het betreft hier niet het gehele budget van een meerjarig onderzoeksproject maar de middelen die in dit jaar binnen het meerjarig project zijn uitgekeerd.</p> <p>In het geval de hogeschool penvoerder is van een consortium betreft het hier niet het gehele consortium-budget maar slechts het onderdeel van het budget waarvoor de hogeschool uitvoeringsverantwoordelijkheid heeft. Het betreft hier zowel nationaal als internationaal toegekende middelen.</p>
Overige middelen	Middelen voor onderzoek die in enig jaar zijn uitgekeerd en die niet vallen onder de hiervoor genoemde categorieën. Indien relevant dan gaarne deze middelen kort specificeren in de toelichting.

Bijlage 3 Toelichting op personeel

<p>Algemeen</p>	<ul style="list-style-type: none"> • De personele inzet m.b.t het onderzoek heeft betrekking op alle onderzoeksactiviteiten die deel uitmaken van de onderzoekslijnen, onderzoeksprogramma's en onderzoeksprojecten waarbij direct of indirect een of meer lectoren betrokken zijn. • De personele inzet m.b.t het onderzoek heeft betrekking op het personeel dat een vast of tijdelijk dienstverband heeft bij de hogeschool en eventueel de daaraan gelieerde rechtspersonen. Daarnaast heeft de personele inzet betrekking op gedetacheerde medewerkers vanuit externe organisaties die betrokken zijn bij de uitvoering van het onderzoek. Bovendien heeft de personele inzet betrekking op medewerkers die op declaratiebasis hun medewerking verlenen aan de uitvoering van het onderzoek. • Een medewerker die onderzoek verricht bij meer dan één hogeschool mag in absolute zin bij al deze hogescholen worden opgevoerd; zijn of haar fte's dienen echter naar realiteit over de hogescholen te worden verdeeld. • De vier categorieën medewerkers sluiten elkaar uit.
<p>Lectoren</p>	<p>Het aantal lectoren dat als zodanig een vaste of tijdelijke aanstelling heeft bij de hogeschool als ook de lectoren die via detachering of op declaratiebasis werkzaamheden verricht bij de hogeschool. Associate lectoren of vergelijkbare functies worden geteld bij de categorie docenten en andere onderzoekers. De fte's hebben zowel betrekking op de totale aanstelling bij de hogeschool en kunnen dus betrekking hebben op onderzoekstaken, onderwijstaken en overige taken.</p>
<p>Docenten en onderzoekers</p>	<p>Alle medewerkers die geen lector zijn maar wel inhoudelijke onderzoeksactiviteiten verrichten die onderdeel uitmaken van een onderzoeksprogramma of -project, waarbij een of meer lectoren zijn betrokken. Promovendi worden hier niet geteld maar dienen ondergebracht te worden bij de categorie 'Promovendi'. Bij het aantal fte's alleen de fte's tellen voor zover deze betrekking hebben op de uitvoering van de onderzoekstaken (en dus niet de eventuele onderwijstaken).</p>
<p>Promovendi</p>	<p>Het aantal promovendi dat promotieonderzoek uitvoert dat gelieerd is aan de onderzoekslijnen, onderzoeksprogramma's en onderzoeksprojecten van de hogeschool. Bij het aantal fte's alleen de fte's tellen voor zover deze betrekking hebben op de uitvoering van het promotieonderzoek (en dus niet op de eventuele onderwijstaken).</p>
<p>Professional Doctorate</p>	<p>Een PD-kandidaat is een deelnemer aan een individueel onderzoeks- en leertraject binnen een professional doctorate programma aan een hogeschool.</p>
<p>Post doc</p>	<p>Een hbo post-doc is een werknemer aan een hogeschool met een afgeronde doctoraatsopleiding die op basis van een tijdelijke aanstelling werkt aan een op voorhand opgesteld onderzoeksplan. Een hbo-postdoc besteedt de helft van zijn of haar tijd aan het geven van onderwijs en de andere helft aan het doen van onderzoek om zo de verbinding tussen onderwijs en onderzoek van de hogeschool te versterken.</p>
<p>Ondersteuning</p>	<p>Alle medewerkers die ondersteunende werkzaamheden verrichten voor de uitvoering van het onderzoek (secretarieel/administratief/organisatorisch) maar niet als lector, (docent)onderzoeker of promovendus.</p>